

A husvétai nagy tombola 22. száma

ERDEI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Mádár Miklós

független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 2 lej

V. évfolyam 82 sz.
1936 március 23.

Hétfő

Európa közvéleménye Berlin felé fordul

Mit válaszol Németország

London bizik abban, hogy a német válasz utat nyit a további tárgyalásoknak, ellenkező esetben Németország ellen irányuló szerződést kötnek a locarnói hatalmak

London, március 21.

Tegnap este úgy az angol, mint a francia parlamentben nyilvánosságra hozták a locarnói hatalmak londoni megegyezésének szövegét. Az angol alsóházban Eden lord mondott hatalmas beszédet és ennek keretében ismertette azokat a döntéseket, melyeket Londonban a locarnói hatalmak hoztak. Az egyezményt a Kamara és a felsőház tudomásul vette.

Nagyobb ünnepség volt azonban a francia kamarában, ahol Flandin francia külügyminiszter általános lelkesedés közben mondott el nagy érdeklődéssel várt beszédét. A francia kamara a locarnói hatalmak londoni megegyezését szintén egyhangulag és nagy lelkesedéssel fogadta el.

A nyilvánosságra hozott egyezmény szövege 12 gépelt oldalt tesz ki és a következő pontokat foglalja magában:

1. A locarnói hatalmak a hágai nemzetközi bírósághoz fordulnak és annap véleményét kéri ki, hogy a francia-szovjet szerződés összeegyeztethető-e a locarnói egyezménnyel. Ez olyan formában történik meg, hogy a hágai döntőbíróság nem ítélhet, hanem véleményt nyilvánít a népszövetség kérése fölött.

2. Az angol kormány biztosítja Belgiumot és Franciaországot, hogy német támadás esetén segítségükre siet.

3. A németek megtarthatják a rajnai zónába bevonult jelenlegi csapatok létszámát, azonban barátságosan felkéri a német kormányt, hogy a határtól husz kilométeres zónában vonja vissza csapatait. Ebbe a pontba előbb belefoglalták azt is, hogy nemzetközi csapat szállja meg ezt a sávot, azonban ezt a nemzetközi ellenőrzést utóbb mégis elejtették, mert Németország úgy sem ment volna bele.

4. A locarnói hatalmak kijelentik, hogy a locarnói egyezményt még mindig érvényben van és kötelező az összes aláírt nemzetek részére.

5. A locarnói szerződést aláírt és garantált hatalmak hadseregének vezérkarai sürgősséges tervezetet fognak készíteni abban az esetben, hogyha erre szükség volna.

6. Abban az esetben ha Németország el fogadja a hágai nemzetközi bíróság döntésének érvényességét, úgy a locarnói hatalmak hajlandoak az áprilisban, vagy májusban összehívandó Európa konferencián megvitatni Hitler javaslatának második és ötödik pontját és anélkül, hogy kérnék Németország visszatérését a Népszövetségbe hajlandók felülvizsgálni a Rajna vidék helyzetét.

A locarnói hatalmak egyezségének második részében van az, hogy a népszövetségi tanács világértéket hív össze amelyeknek tárgysorozata a következő:

Az együttes biztonság megszervezése.

Hétfőre halasztották a Népszövetség tanácsülését

London, március 21.

A népszövetségi tanács péntek délutáni zárt ülésén felolvasták az angol felterkönyv már ismeretes tartalmát, majd a népszövetségi tanács hétfőre napolta el üléseit. Ugyancsak hétfőn tárgyal a 13-as bizottság is, amelyen az olasz-abesszin viszály kérdése kerül napirendre.

London, március 21.

A világ közvéleményének érdeklődése most kétségtelenül Berlin felé fordul. Mindenütt kíváncsian várják, miyen választ ad a Népszövetség jegyzékére. Az angol sajtó úgy tudja, hogy Németország nem helyezkedik a merev elutasítás álláspontjára, mert a

Az alapokmány 15-ik szakaszán alapuló kötelezettségek korlátozása, a gazdasági összeköttetés megerősítése, valamint szorosabb gazdasági kapcsolatok megszervezése, azon feltételek megvizsgálása, amelyek mellett Németország hajlandó visszatérni a Népszövetségbe.

Ugy az angol, mint a francia lapok igerbőven foglalkoznak a locarnói hatalmak londoni egyezményével és megállapítják azt, hogy Olaszország szavazása azt jelenti, hogy az olasz kormány Németország ellen fordul és helyteleníti a német lépést annak ellenére, hogy ő is szankciók súlya alatt áll.

Népszövetség jegyzéke nem ultimátumszerű. Ha azonban Németország nem adna választ a jegyzékre, úgy ez a locarnói hatalmakat új egyezmény megkötésére kényszerítené.

London, március 2.

A tengerészeti egyezményt minden valószínűség szerint kedden írják alá. Igen érdekes, hogy az egyezmény annak ellenére létrejött, hogy csak három állam volt hajlandó aláírni. Eredetileg öthatalom volt jelen a tárgyalásokon, azonban Japán időközben elhagyta a konferenciát, majd Olaszország jelentette ki, hogy ameddig a megtorló intézkedések érvényben vannak, addig semmiféle egyezményt alá nem ír.

Mussolini, Gömbös és Schuschnigg megkezdték tárgyalásaikat

Róma, március 21.

A római hármass politikai találkozóra összegyűlt diplomaták tegnap megkezdték tárgyalásaikat.

Szombaton délelőtt fél 10 órakor Gömbös Gyula magyar miniszterelnök megkoszorúzta a Pantheonban a királysíkorat, majd háromnegyed 10 órakor került sor a

névtelen katona sirjának megkoszorúzására ahol egy tisztekből álló diszszázad fogadta a magyar diplomatákat. Innen a közelben levő Venezzia palotába ment a magyar küldöttség, ahol már várta a diplomatákat Mussolini olasz miniszterelnök. Nemsokára megérkezett Schuschnigg dr. osztrák kancellár is.

Capunk mai száma 8 oldal, ára 2 lej

Svájc is háborúra készülődik

Nyolc hadosztályból fog állani a béke államának hadserege

Bern, március 21.

A szövetségi kormány a svájci hadsereg teljes újraszervezéséről nyújtott be törvényjavaslatot. Az indoklás szerint szükség van az egész svájci hadsereg átszervezésére, hogy a háború esetén minden eshetőségre készen álljon.

Az új svájci hadsereg nyolc hadosztályból

fog állani és ezek közül hat a határon teljesít szolgálatot, míg kettő az ország belsejében. Különleges és önálló működési körrel felruházott csapattesteket is létesítenek, így egy csapattest a szentgotthárdi hágó védelmére szorítkozik, míg négy önálló dandárnak az lesz a feladata, hogy a különösen veszélyeztetett határszakaszokat védje meg.

Itt a tavasz! Tönkretelti arc bőrét rendbe hozza a FLOREAL krém!

Krémek közül használjon FLOREAL krémet, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt. FLOREAL I számú krém nappalra Floreal puder alá az arc finomítására, üdítésére, bársonysimává és a barázdák eltüntetésére, FLOREAL II számú krém esteli használatra: szeplő, pattanás, májfoltok, miltesserek teljes és tökéletes eltüntetésére, ára légysíkenként 40 lei. Főlerakat:

PAP DROGUERIA Oradea, Bdul Regele Ferdinand No. 9.

Felteledezték a siketség új gyógymódját

81 éves nagyotthalló aggastyánt gyógyított meg egy kaliforniai orvos

Los Angeles, március 21.

Grant Selfridge, a kaliforniai egyetem tanára a siketség gyógyításának új módszerét fedezte fel. Tömény vitamin készítményeket rendelt a siketeknek és kijelentése szerint kitűnő eredményeket ért el. Különösen az A, B1, B2, B6 és C vitaminokat tartja alkalmasnak a siketség gyógyítására. Legutóbb Sanfranciskóban negyvenhat esetről számolt be nagyszámú or-

voshallgatóság előtt. Az előadásban elmondta hogy 8 hónapig, vagy ennél kevesebb ideig kezelte a siketeket és az eredmény az volt, hogy a hallásuk 10—35 százalékkal javult. A legmeglepőbb sikert egy 81 éves aggastyánon mutatta fel, aki a leghangosabb kiabálást sem hallotta meg. Néhány heti vitaminkezelés után halk beszélgetést is megértett.

Hat hónap után derült ki a két unoka szörnyű büne

Agyonlőtték nagyapjukat és holttestét négy felé vágva temették el az erdőben

Lugoj, március 21.

Lugoj közelében van Bolvastina község, ahol ezelőtt hat hónappal borzalmas gyilkosság történt, de a gyilkosokat csak a napokban leplezte le a csendőrség az áldozat unokáinak személyében.

Bolvásnita községben Liuba Dumitru 69 éves gazdag kishirtokos egyúttal két unokájával.

A múlt év október első napjaiban az öreg nyomtalanul eltűnt. Az otthonlevő unoka Dumitru Liuba azt a hírt terjesztette, hogy nagyapja, az öreg Liuba Dumitru Maglavitba ment hogy a csodapásztort meg lássa. A legény bejelentését a falusiak tudomásul vették, azonban, amikor már egy hónap is eltelt, a csendőrség is gyanút fogott és nyomozni kezdett az öreg Liuba Dumitru után, akit azonban nem találtak meg Maglavitban, sőt kiderült, hogy soha nem is látták azon a vidéken.

A csendőrségen most már az a határozott gyanu alakult ki, hogy a két unoka bűnös nagyapjuk eltűntetésében, ezért mind a kettőt felidézték a csendőrségre, ahol valatni kezdték. A két legény kitartott amellett a vallomás mellett, hogy nagyapjuk egy októberi reggel azzal ment el házurol, hogy Maglavitba megy. Azóta nem tudnak róla.

Mivel bizonyítékok nem voltak, ezért szabadon kellett engedni a két fiut, azon-

ban a csendőrség csak tovább figyelte őket várva az alkalmat, hogy valahogy elárulják magukat.

Végre néhány nappal ezelőtt az egyik fia a kocsmában részeg állapotban olyan ki jelentéseket tett, hogy nagyapjuk soha sem fog visszajönni, mert a föld alatt van már.

Ennek a kijeletésnek az alapján a két fiut ismét a csendőrségre vitték. A vallatás most már eredményes volt, mert Liuba Dumitru bevallotta, hogy ő gyilkolta meg az öreget.

Oktober 8-án vagy 10-én történt, — a pontos dátumra már nem emlékszem, — csak annyit tud, hogy a kisebbik testvére néhány nappal a gyilkosság után jött haza a katonaságtól. Egy reggel kimentek kukoricát szedni. Egész estig dolgoztak, amikor az unoka elővett egy revolvert s agyonlőtte nagyapját, majd a holttestet elrejtette egy szalmakazalban.

Oktober 16-án hazajött a kisebbik fia, akinek elmondotta, hogy meggyilkolta nagyapját, hogy hamarabb jussanak a vagyonba. A két fiu erre éjnek idején kiment a mezőre, hogy nagyapjuk holttestét eltemessék a közeli erdőben. Hogy könnyebben végezzék a temetéssel, az öreg ember holttestét négy felé vágták és zsákban elvitték az erdőbe, ahol sirt ástak és eltemették.

A csendőrök a vallomás alapján az irtozatosan megcsontított holttestet meg is találták. A gyilkost és bűntársát a csendőrség átadta a caransebesi ügyészségnek.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új husvét-i tombolán

március 1—március 30

A kis boszorkány

— Regény az életről — 33

Nem tudta most sem, vajjon Bernardina miért kérdezi és nem gunyolódik-e rajta? Kissé akadozva és halkabban felelt:

— Bizony... semmi más szorakozásom nincsen. És úgy látszik, hogy még ezt is irigylük tőlem!

— Oh én nem hiszem... nem hiszem, hogy a férje bármi jót is irigyelne, vagy ne kívánna önnek! Ahhoz túlságosan szeretem őt. Ön nem is tudja, milyen boldogság ennek a szegény beteg embernek, ha néha szentel neki egy órát... Az imént is megkért, hogy mondjam meg önnek: végtelenül boldogga tette ma délután... Hiszen láthatta, saját szemével, mennyire örült! Kérem, tegye őt boldoggá, ameddig még az öné! Nem látja, hogy lassanként elfoszlik, semmivé lesz az élete? Nem látja, vagy nem akarja látni? Mi többiek ezt már mind nagyon régen látjuk.

Bernardina maga is meg volt lepve és csodálkozott a saját bátorságán hogy mind ezt így, ilyen őszintén és gorombán megmondta.

Reffoldné ülve maradt, szép kezét összekulcsolta a feje fölött, arca sápadt volt, és nem szólt egy szót sem. A nagy csendet nem zavarta más, mint a parkban szánkózó gyermekek vidám hangoskaja, amely beszűrődött a zárt ablakon. A csönd nyomasztó volt és Bernardina fölállt. Nagy fölindulás rázta belsejét.

— Jó estét — mondta idages hangon és kiment.

— Jó estét — hangzott utána az aszszony hideg hängja.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

A petershofi orvosok senkire sem haragudtak úgy, mint a „kisérőkre“. A betegek hozzátartozói voltak ezek: feleségek, leányok, testvérek, szülők és rokonok. Ezekkel sokkal több bajuk volt, mint magukkal a betegekkel. A betegek vagy meggyógyulnak, vagy meghalnak, — az ő esetükben másféle megoldás nincsen. De a kisérők? Azok kiszámíthatatlanok! Vagy túlsokat foglalkoznak a beteggel, fontoskodva, aggodalmasan, egzaltáltan — vagy egyáltalán nem törődnek vele és csak a naguk szorakozása után járnak. Agyonnapoják, vagy pedig gyalázatosan elhanyagolják betegeiket. Amellett mindegyik meg van arról győződve, hogy az ő „módszere“ — már ahogyan a betegével foglalkozik, vagy nem foglalkozik! — csálhatatlan. El nem utazna egyik sem, mert azt hiszi, hogy jelenléte szükséges. Jól mult, sportol, szorakozik valamennyi, — de szidja, becsüsméren Petershofot, mint „unalmas fészket“.

— Mit tegyek? — panaszkodott a kis mademoiselle Gerardi, a kezét tördelve, — az orvos azt mondja: haza kell küldeni a hugomat, mert fölízgat és csak betegébb leszek tőle. Ha én nem mondom meg neki, akkor ő mondja meg. És akkor veszélyes lesz! Istenem, úgy unom már ezeket a jeleneteket! És amellött nem tudom rávenni, hogy valaminek segítségemre legyen. Nem jut ideje számomra, de azért folyton panaszkodik, hogy mennyi baja van velem és hogy „föladozza magát“ értem!

Egy Lichinszky nevű leányval szült bele a társalgásba:

(Folyt. köv.)

OLCSÓ SZÖVETVÁSÁR

Minden versenyt leverő olcsó szövetvásárt rendezünk.
Legujabb és legjobb minőségű hatalmas szövet-
raktárunkat u. m. térlőtőny, felöltő, női
kabát és kosztüm szöveteket stb.
meglepő olcsón árúszítjuk

DEUTSCH POSZTÓÁRUHÁZ

ORADEA, STRADA AVRAM IANCU 4.

Erdély és Bánát legnagyobb posztóáruháza. Csak elismert jó minőségű áru.
Nem tartozunk hitelüzleti vállalatokhoz s így áraink később vevők
részére vannak kalkulálva „ELECTA”, angol fonalból készült
márkás különleges divatszövetek Oradeai egyedüli
kerakata. Itekintse meg olcsó kirakati
árainkat. Cégre ügyelni!

Letartóztatták Somogyi József bérkocsist,

aki két héttel ezelőtt halálra gázolta Frank Adolf
hitközségi perseyest

Oradea, március 21.

Emlékeztet, hogy két héttel ezelőtt a
Regina Maria téren egy bérkocsi elütötte
Frank Adolf 43 éves hitközségi perseyest,
aki sérüléseibe két nap múlva belehalt. Az
első rendőri jelentés úgy szölt, hogy Frank
ra a kocsi rákíáltott, amitől a perseye
úgy megijedt, hogy szívészélhűdést kapott.
A boncolás azonban megállapította, hogy

Frank három bordája eltört, ami kétségtel-
lenné tette a gázolás tényét.

Ezért Somogyi József bérkocsist le-
tartóztatták és átadták az ügyésznek.
Somogyi azzal védekezik, hogy a rendő-
utasítására hajtott szorosan a járda mel-
lett s így következhetett be a katasztrófa.
Az ügyesség később dönt Somogyi további
sorsáról.

Helybenhagyta a tábla a halál- sorompó pályaoőrének vizsgálati fogságát

Oradea, március 21.

A tábla vádtanácsa ma foglalkozott
Andru Joan pályaoőre ügyével, aki — mint
megírtuk — az Arad-oradeai vonat előtt
nem engedte le a sorompót s így Kiss Gy.
közismert taxisoffor szörnyű tragédiájának
előidézésében közvetlenül bűnös. A törvény
szék vádtanácsa Andru szabadlábra helye-
zését rendelte el, de ez ellen az ügyesség

felebbezett. A tábla vádtanácsa helyt adott
a felebezésnek és így Andru Joan továbbra
is vizsgálati fogságban maradt.

Itt írjuk meg, hogy a táblai vádtanács
ma tárgyalta Pozsonyi József, a 80 éves
sacueni gyújtogató ügyét is. Az öreg gaz-
dálkodót szabadlábra helyezték, de az el-
járás tovább folyik ellene.

Nem kell reszkessen felelőtlen munkák miatt,

ha ruhaszükséget él akarja beszerezni, Kovács Antal

mert azt legjobb munka mellett legolcsóbb áron
uriszabósága elkészíti Str. Alexandri 9. Modern szabászat!

Egy tyuk lett a veszte a szökött aiudi tegyencnek

Negyven santandreui gazdálkodó csipte el
a rablógyilkos cigányt

Oradea, március 21.

Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy
Santandreu községben elfogták az aiudi
fegyházból szökött Lakatos Sándor cigányt
akit rablógyilkosság miatt 15 évi fegyház-
ra ítélték.

Most derült ki, hogy Lakatos Sándor
egyetlen tyuk miatt „bukott le” ismét még
pedig a következő körülmények között:

A tegyenc Santandreu község közelé-
ben telepedett le és este a szürkületet hasz-
náta fel arra, hogy magának és egy má-
sik társának, akinek sikerült megszöknie,
élelmet szerezzen.

12-en este a mezőgazdasági kamara
farmjából egy tyukot lopott, amelyet ta-
risznyába kötött. Ezt azonban észrevette

Caosdan Petru, a farm egyik munkása. Fel-
lámázta a többi munkásokat és a közel-
ben tartózkodókat és mintegy negyven gaz-
dálkodó szaladt a tyuktólvaj után, akiről
nem is sejtették, hogy az aiudi szökevény.

Sikerült is megfogni és elvitték a csend-
őrségre, ahol kiderült, hogy milyen vesze-
delmes gonosztevő került hurokra.

Időjárás

Gyenge légáramlás, csak kevés
felhő. Éjjel egyes helyeken még gyen-
ge talajmenti fagy. A nappali hőmér-
séklet lassan tovább emelkedik.

Gyermektragédia Bihormegyében

Oradea, március 21.

Sambata községben végtelen gyermek-
szerencsétlenség történt. Jorila Vasile 6
éves gyermekre játszadozás közben rázu-
hant egy fa és a szerencsétlen kislány agyon-
ütötte. A ceicai csendőrség jelentést tett
az ügyésznek, amely vizsgálatot indi-
tolt az ügyben.

Felakasztotta magát egy salontai asszony

Oradea, március 21.

Az ügyészre telefonjelentés érkezett,
a salontai rendőrségről, hogy Balaton Gyu-
láné 37 éves asszony gyógyíthatatlan beteg-
sége miatt felakasztotta magát s mire tet-
tét észrevették, már nem volt benne élet.
Az ügyesség megadta a temetési engedélyt

SZINHÁZ

HETI MUSOR:

Vasárnap délelőtt 11 órakor matinén ol-
csó helyárrakkal: Erettségi.

Vasárnap délután 3 órakor: Három ember
hóban. Operett ujdonság. Olcsó helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: Gül haza.
Rendes helyárrakkal.

Vasárnap este 9 órakor: Aki mer, az nyer.
Jrmössy Magda énekes primadonna fellépé-
vel. Rendes helyárrakkal.

Hétén este 9 órakor: Házasság. (Harmad-
zor.) Rendes helyárrakkal.

Az anyakönyvi hivatalból

HAZASSAGOK

Lőb Sándor—Braun Sára, Tamida Mi-
hály—Masics Margit, Groszberger Dávid—
Kohn Ilonka, Komzsik Viktor—Sammler-
sean Julianna, Cretiu János—Kágyi Izabel-
la, Glatner Mihály—Glück Margit, Szek-
res Gyula—Oláh Juliska, Klein József—Bi-
hari Erzsébet, Szabó Sándor—Exner Irén,
Horovitz Ignác—Spitz Julianna, Kakóc J-
nos—Gichanszky Erzsébet, Juhász Béla—
Nagy Etelka, Csipesigán János—Lova: Ro-
za, Karácsony Sándor—Torkos Erzsébet,
Tóth Sándor—Róz Jolán, Bodán Gyula—
Major Aurelia, Cocuba János—Olajos Ag-
nes, Mihály Gerő—Steinberger Gizella.

SZULETÉSEK

Bokor Ilona, Deutsch Imre, Barna
Gloria, Mária, Pop Viorica, Bara Ilona, —
Steinberger Katalin, Berkovits Mirjam és
Lea, Pop Katalin, Borsos Magda, Sturz Vi-
oletta, Kurutz János, Adorján Tamás, Adám
Kain Simon, Ganz Viorica, Gáspár Irén,
Domokos Sándor, Sebestyén Árpád, Fehér-
vári Etelka, Kocsis József.

HALALOZÁSOK:

Cuc Mária 35, Bordean Aneta 10, Kö-
pe Zsuzsanna 35 Locut Imre, Drimba Sán-
dor 8 hónapos, Böszörményi Mária 23 éves,
Tóth Ferenc másfél éves, Rotár Péter 62,
Bulzan Péter 57, Kollát András 45, Abra-
mowics Tasadán Ilona 37, Nagy Sándor 76,
Viszukai István 61, Fuchs Benjamin 59 éves
Crisan Károly 36, özv. Seresné Szilágyi
Mária 57, Tiszarovics Vilmos 64, dr. Bárd-
siné Rosenfeld Irén 51, Milestian Miklós 54,
Posar László 11 hónapos, Máténé Darvai
Otília 78 éves, Tóth Juliska 48, Geller Irén
11, Szabó Lajos 6 hónapos, Huszka János
79, Diós István 2 hónapos, Sebestyén Á-
pád 4 napos, Varga József 65 éves, Doba
Demeter 79 éves, Karácsony Ilona 15 hó-
napos, Pollák György 2 és fél éves, Budi
Viorel másfél éves, Szilágyi Grigorie 58
Kiss József 40 éves.

3

„ERDELYI MAGYARSÁG”

3. oldal.

1936 március 23.

8 kötetes
tökéletes lexikon

8 KÖTETES EGYETEMES LEXIKON

ára kötetenként 475 lei
Dante - Pantheon kiadás

Vidor Manó r. f. könyvkereskedés
Oradea, B dul Regele Ferdinand No. 2.

Kérem az UJ LEXIKON 40 oldalas
illusztrált ismeretkészt ingyen
és bérmentve megküldeni alábbi címre
Aláírásommal semmilyen kötelezettséget sem
vállaltam.

Név: _____
Foglalkozás: _____
Postai cím: _____

A MAGYAR DOLGOZÓK SZÖVET-
SÉGE (Madosz) bihormegyei tagozata 22-
én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja ala-
kuló közgyűlést az Európa szálloda étter-
mében. A közgyűlésen központi kiküldöttek
is felszólalnak.

4. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"
1936 március 23.

Posztó és textil gyári lerakatunkban
kicsinyben is olcsó gyári árban
árusítunk prima minőségű női és férfi

Berger Simon és Társa Piața Mihai Viteazul
sarok.

Férfi és gyermek konfekció osztály Saspassage
Saiát készítmény! „Consum” bevásárlási hely! Olcsó árak!

Titokzatos tüzesetek a nyílt- tengeren haladó német gőzösökön

Hamburg, március 21.
A Potsdam nevű 18.000 tonnás német
óceánjáró tegnapelőtt délben indult utnak,
hogy Yokohamába menjen. Tegnap éjjel 3
óra 32 perckor eddig még ismeretlen körül-
mények között a hajón tűz támadt. A tűz
olyan gyorsasággal terjedt, hogy a hajón
tartózkodók között pánik támadt. A hajó
még nem volt kiűnt a német vizekről, úgy
hogy az S. O. S. jelekre több hajó sietett a
veszélyben forgó hajó segítségére. A „Pots-

damot” a tűz eloltása után beszállították a
hamburgi kikötőbe, ahol javítás alá veszik.
Mint Hamburgból jelentik, tegnap éj-
jel még két hajón ütött ki tűz. Az egyik a
Havenstein nevű 8000 tonnás gőzös, ame-
lyen káucukot szállítottak, a másik a 6000
tonnás Chemnitz, amely New Orleánsból ha-
józott Philadelphia felé. Mind a két hajón
a tüzet sikerült még idejekorán eloltani. A
kár így is elég nagy.

Két gyermekhullát kapartak ki a kutyák a földből egy salaj- megyei községben

Zalau, március 21.
Rejtélyes leletre bukkant az elmúlt
reggel Diosid község temetőjében egy falu-
beli gazda, amely azóta állandó izgalom-
ban tartja a kis salajmegyei község lakóit.
Amikor a földműves reggel a temetőn ke-
resztül a mezőre ment, meghorzádva lát-
ta, hogy egy alig fél méter mélységű gö-
dörből, két gyermeki holttestet ráncigál ki
két kutya. Az állatokat természetesen azon-
nal elkergette, de a két csecsemő hullájá-
ról akkor már majdnem csontig volt rágva
a hus. A titokzatos leletről a gazda azon-
nal értesítette a csendőrséget s a nyomozás
megindult annak a megállapítására, hogy
a hullákat ki ásta el a csak fél méteres

gödörbe, mert az rövidesen kiderült, hogy
hatósági engedély nélkül temették el. Két
községbeli asszonyt letartóztatott a csend-
őrség, akiknek megszületett gyermekeiről
senki sem tud.

Extraszáger
a Tivoli Mozgóban
(Calea victorien)
Olga Tschekova és Gustav
Fröhlich gyönyörű operettje
Huszárkaland
olcsó helyárakkal. Legújabb
FOX híradó. Jón: **Az orvos**
hétköznapi előadások, és 9
órakor. Vasárnap nagy matiné

Véres családi verekedés egy Sighet melletti községben

Halálosan megsebesítette sógorát egy gazdálkodó

Sighet, március 21.
Véres családi verekedés játszódott le
tegnap Berbesti községben Peter Stefan
gazdálkodó lakásán. A jómódú gazda, vala-
mint két fia és veje összevesztek a vagyoni-
on, mire a veszekedés hevében Peter Pet-
re, a gazda idősebb fia nekiugrott apjának
és egy vasvillával meg akarta azt szurni,
mire Peter Gheorghe, a másik fia bátyjára
vetette magát, hogy megmentse édesapját
Peter Petre erre öccsének fordította a vas

villát. A sógor, Codrea György és ennek
fia szintén beleavatkoztak a verekedésbe és
az apját védő Peter Gheorghera vetették
magukat. Codrea egy lejszét kapott fel és
azzal támadt sógorára, akit fején és nyá-
kán olyan súlyosan megsebesített, hogy be-
 kellett szállítani a sighet-i kórházba, ahol
most élet-halál között lebeg. A csendőrség
a véres családi verekedés ügyében megin-
ditotta a nyomozást.

Drágul az élet Baia-Maren

2 lejjel felemelte a városi tanács a husárat

Baia Mare, március 21.
A bányavárosban már hónapok óta dúl
a harc a mészárosok és a város vezetősége
között. Végül is a város vezetősége úgy ol-
dotta meg a kérdést, hogy elhatározta a vá-
rosi husszékek felállítását. Ekkor ismét
rendes kerékvágásba terelődtek a dolgok és
a mészárosok engedtek az igényekből.

Napokkal ezelőtt a mészárosok kér-
vényt adtak be a városi ármegállapító bi-
zottsághoz, amelyben a hus árának feleme-
lését kérték. A bizottság indokoltak talál-
ta a mészárosok kérelmét és a zsiradéknel-

küli sertés-hus kivételével minden másfél
hus árat kilogramonként 2 lejjel felemelte.

Ennek következtében Baia Maren a ma-
ximális árak a következők: Marhahus 17
lej, borjúhus 18 lej, kövér sertés 28, zsira-
dék nélküli sertés-hus 24, olvasztott zsír 40,
háj 36 és zsirszalonna 34 lej kilogramon-
ként. A barna liszt kilogramja kicsinyben
9 nagyban 8 és fél, a tengeri liszt nagy-
ban három és fél, kicsinyben 4 lej, míg a
barna kenyér 8 lej kilogramonként.

A mulás és a főző liszt árát nem változ-
tatták meg.

Április 4-én zárják be a parlamentet

Juniusban rendkívüli ülésszakot tartanak

Bucuresti, március 21.

A kormány tagjai péntek délelőtt minisztertanácsot tartottak. A kiadott hivatalos közlemény szerint a minisztertanács elhatározta, hogy a parlament ülésszakát április 4-én zárják be juniusban pedig rendkívüli ülésszakot tartanak. Megállapodott továbbá a minisztertanács abban, hogy a jelenlegi ülésszak alatti még milyen törvényeket fognak tető alá hozni. Így: megszüntetésére kerül a költségvetés, a vele kapcsolatos törvényekkel, a mezőgazdasági törvénytervezet a legfőbb gazdasági tanács és a szakkamarák felállításáról szóló törvényjavaslatok.

Ezután Tatarescu miniszterelnök külpolitikai expozét tartott. Ismertette Titulescu közlései, amelyek szerint a helyzet lényegesen javult.

A minisztertanács a továbbiak során elhatározta, hogy az ország sürgősen és jól felfegyverezendő. Egy milliós hitelt nyitottak a kiütéses tifusz járvány leküzdésére. A diákzavargásokkal kapcsolatban leszögezték annak szükségességét, hogy megakadályozzák az egyetemi hallgatók mozgolódását és különféle közleményeknek részükéről történő kiadását, mert nem lehet az utca nyomása alatt politikát csinálni.

Április 20-ra halasztották a bevonulást

Bucuresti, március 21.

A honvédelmi minisztérium közli: Az 1936-os évfolyam április 20-án fog bevonulni április 1-e helyett. A sorozást április 9-ig folytatják és ujrakezdi május 2-án.

KATZ

Str. Avram Iancu 1.

Szövet

legjobb

legdivatosabb

legolcsóbb

Helybenhagyta a tábla az aiudi betegsegelyző sikkasztó pénz- tárosának egy évi büntetését

Cluj, március 21.

Körülbelül egy évvel ezelőtt Tripsa J. az aiudi betegsegelyző pénztárosa nyomtalanul eltűnt a városból. Búcsulevelet hagyott hátra, amelyben megírta, hogy egy nő hálojába került, akinek igényeit csak úgy tudta kielégíteni, hogy a betegsegelyzőtől 80.000 lej sikkasztott. Emiatt öngyilkosságra határozta el magát. Kérte, hogy ne is keressék, mert olyan helyen

végzett magával, ahol úgy sem találják meg soha.

A hatóságok ennek ellenére megindították a nyomozást és körözést adtak ki Tripsa ellen, aki nem lett öngyilkos és néhány hét múlva el is fogta az alba-iulai törvényszék Tripsa Joant és 1 évi börtönre ítélte. Ezt az ítéletet a cluji tábla tegnap megerősítette.

Hivatalos jelentés a kiütéses tifuszbajjárványról

Bucuresti március 21.

Az egészségügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint Lapusna megyében az egészségügyi közegek által beérkezett adatok szerint összesen csak 54 kiütéses tifusz esetet állapítottak meg, amelyek közül 10 beteg chisinaui. Mordhal dr., akit betegápolás közben szintén megfertőztek, valószínűleg megmenthető az életnek. Paiu Vera orvosnő, a járványkórház doktora, a betegség következtében elhunyt. A vacaresti börtönön kívül, ahol 30 kiütéses tifusz megbetegedést állapítottak meg Targu Onárol, Muscelből, Buzauból, Galatiból és Drohoiból jelentették, hogy az ottani fogházakban szintén kiütéses tifuszbajjárványok történtek.

A buzai fogházban 19 megbetegedés történt, ezek közül három fogházor. Ugyanolyan egész Beszarabiát megfertőzte a

járvány, amely különösen a déli megyékben dühög, ahol a rossz termés miatt súlyos nyomor ütötte fel fejét. Azonban az északi megyékben is fordultak elő megbetegedések így Balti megyében negyven megbetegedés történt az utóbbi hetekben. Tighinában pedig a lapusnai eseteken kívül 35 kiütéses tifuszbajjárványt ápolnak. Más moldovai megyékből is érkezett jelentés a járvány terjedéséről. Sacueniben (Bihor m.) amint jeleztük két újabb megbetegedés történt a cigányok között. Maramures megyében Sighet közelében Sapanta községben egy háromtagú család betegedett meg. Timisoarban a fővárosi hivatal a rendőrséggel razziazott. Negyvenöt hajléktalan embert a járványkórházba vittek, hajukat levágták (kizáróan a tetű terjeszti a betegséget) őket a ruhájukat fertőtlenítették. A razziaztatás előzetes védelem céljából rendszeresítik.

Juhaiért feláldozta magát

Deva, március 21.

Turdas község határában legeltette nyáját Oprean Joan 21 éves juhászlegény. Az 500 juhból álló nyáj a vasuti töltés mellett töltötte az éjszakát. Hajnalban haladt arra a Simeria-Jibot között közlekedő vonat és emiatt a juhok megijedtek és felszaladtak a vasuti töltésre. A fiatal juhász, hogy megmentse nyáját, felszaladt a töltésre, ahol a vonat elütötte a szerencsétlen fiút. A motoros megállt, bevitte a súlyosan sebesült fiút Simeriára, ahol azonban nem vették fel a kórházba. Innen Devára vitték, addig azonban a fiú elvérzett. A vizsgálat megindult.

SIESTA SZANATÓRIUM Budapest, I. Ráth György u. 5. a főváros egyik legidősebb fekvő és orvosilag legteljesebben felszerelt gyógyintézete. Bel- és idegyógyászat, sebészet, szülészet, nőgyógyászat, urológia stb. Röntgen. — Kémiai és mikroszkopiai laboratórium. — Electrokardiograph (szívvizsgáló). — Krogh féle alajanyagcsere vizsgáló készülék. — Enterocleaner (bélfürdő). — Modern vizsgyógyintézet. Orvosilag vezetett villanyüzemi konyha. Elsőrendű ellátás! 9700 négyszögletes park. Olcsó árak!

5. oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 március 23.

János bácsi

érti maga ezt a londoni határozatot?

— Pista legyen, ha értem. Meghitták Londonba a német megbízottat, előbb egy hétig alkudoztak jobbra-balra, hogy elmenyen, vagy ne menyen. Amikor aztán végre elment, akkor felkérték, hogy beszéljen. Megtartotta beszédét és utána az elnök aszongya, hogy nagyon szép vót, de azért mink mégis elitéljük Németországot. Hát csak azért hitták oda, hogy ezt megmondhassák neki. Ugy láccik, nem akarták in conto macsijam elitélni.

— De hát ez az ítélet nem sokat jelent. A német csapatok továbbra is ott maradtak a Rajna-parton.

— Most már csak arról tanácskoznak, hogy ekkis sávot hagynának meg, ahun angol és olasz katonák teljesítenének rendőrszolgálatot. Gondolom ez a rendőrszolgálat úgy nézne ki, mint mifelénk a korzón, ahogy a rendőrök feltessik a sétálókat a keskeny járdára. Szóval a németek nem mehetnek át a Rajna másik partjára és viszont. Mer' ha valami baj lenne ott lesznek az olasz katonák, már pejig azok csak értenek hozzá, hogy kell egy háborút megakadályozni. A népus rá a tanu.

— Ez az egész konfliktus az olaszoknak jól jött. Most már senki sem beszél az olaszankelókról.

— A nagy háború lehetősége olyan ijett séget okozott, hogy a kis háború is befagyott. A végén a sok háborús készülődésből egy olyan nagy béke fog kigyúnni, hogy ki-ki-ki-ki fogunk bele.

— Maga talán nem is szeretné, ha végre meglenne az igazi világbéke?

— Tessik már mondani, mi hasznunk lenne belőle. Most, hogy mindenféle úgy hajtyák be az adót, legalább tuggyuk, hogy egész Európába fegyverkeznek és Hitler miatt megy nekünk ilyen rosszul. De ha kitör a nagy béke, akkor mire fogjuk, hogy nem lesz kereset? Azért van az, hogy inkább háborúra készülődnek, de azért nem lesz háború. Most megfordították, békére készülődnek de azért sohase lesz igazi béke.

— Olvasta, hogy a parlamentbe megint verekedés volt és Robut harminc napra ki is zárták az ülésekről.

— Mostmár csak az a kérdés, hogy a napidíját mekkapja-e. Mer, ha mekkapja akkor még jobban örül, hogy nem kell mindent csütörtökön ekkis tornagyakorlatot tartania azért, a rongyos napidíjért, hanem erőt gyűjthet a lelkőzelebbi választásra.

— Olvasta, hogy életbelépett az új büntető törvény könyv?

— Most már úgy kellene, hogy a régi bűnüket megbocsássák és amnesztíját agyának. Például én husz évvel ezelőtt megnősültem, de akkor még a régi büntető törvénykönyv vótt érvénybe. Most úgy kéne, hogy megbocsássák ezt a régi bűnemet és hejzenek szabadlábra, hogy újra megnősülhessek.

— Menjen már! Hiszen az új büntető törvény még a hűtlen elhagyást is bünteti. És akkor is börtönre ítélik a férfit, ha egy nő azt állítja, hogy erőszakoskodott vele.

— Megláccik, hogy ezt a törvényt a szenátusba szavazták meg először az öreg szenátorok. Nekik könnyű, ők már nem lehetnek vádlottak.

6. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 március

A robogó autóból kipuffogó mérges gázokkal vetett véget életének egy román állampolgár Párisban

Páris, március 20.

Egészen eredeti módon lett öngyilkos egy Párisban tartózkodó román állampolgár, akinek a neve Dragusanu Marcell. — Dragusanu úgy látszik, megunta az életét, mert öngyilkosságra határozta el magát. An öngyilkosságnak eddig még soha sem gyakorolt módját választotta. Kibérelt egy autóból, azon kiment Ville d'Avray falucskába, ahol az országúton megállt, a

motort jární hagyta, a benzinkipuffogóra egy gumicsövet helyezett, amelynek másik végét az ajkára vette, amelyet addig tartott ott, amíg a benzingáz meg nem ölte.

Az öngyilkos holttestét nagysokára az arajjáró autók vették észre és értesítették a csendőrséget, amely megindította a vizsgálatot. A különös módon elkövetett öngyilkosságnak közvetlen okát még nem sikerült megállapítani.

Hamis ezerlelissel fizették a Banca Nationala Cernaufban

Cernauf, március 20.

A Banca Nationala fiókja értesítette a rendőrség bünygyi osztályát, hogy egy 70 ezer lejes befizetés alkalmával, amelyet a Basarabia bank eszközölt, egy hamis ezer lejest találtak. A hamis pénz átadták a rendőrségnek, amely megindította a vizsgálatot. Megállapították, hogy a hamisítvány a-II széria kiadását viseli és száma 1473. A papír meglehetősen hasonlít a valódi ezer lejes papírához, nyomtatva készült,

tehát az a jogos gyanu merült fel, hogy a városban és esetleg az ország többi részein is több hamis 1000 lejes van forgalomban, amelyek mind ugyanabból a nyomdából kerültek ki. A hamis 1000 lejesekben még a víznyomást is próbálták hamisítani, azonban igen kevés sikerrel, úgy, hogy ennek alapján is fel lehet fedezni, hogy melyik ezer lejes a hamisítvány és melyik az igazi.

Németországi zsidó nem utazhat külföldre

Praga, március 20.

Szenzációs eseményről írnak a cseh lapok. A jelentés szerint a német kormány azt a határozatot hozta, hogy németországi zsidó nem hagyhatja el az ország területét.

Még február elején történt, hogy az üzsyes zsidóktól akiknek utlevelük volt, bekérték az utlevelet. Néhány nappal később az utleveleket visszakapták, azonban valamennyin ez a felírás volt:

"Érvényes az ország belsejében, nem lehet vele átlépni a német határt".

A német rendőrség ezen intézkedése valószínűleg lázba hozta a németországi zsidóságot, mert most már a reményük is elveszett, hogy valaha is kijussanak abból az országból, ahol olyan nagy üldöztetéseknek vannak kitéve. A rendelet nyilvánvalóan törvénytelen, azonban eddig még egyetlen német állampolgárságu zsidó sem mert bírósághoz fordulni, mert úgy is tudják, hogy a hitleri német igazságszolgáltatás csakis a fajiság szempontjából ítéli meg a dolgokat és aután méri az igazságot.

Clujig hosszabbítják a baia-mare-satu-marei motoros járatot

Satumare, március 20.

Ma közlekedés értekezlet volt a prefekturán, a vasúti menetrend megjavítása érdekében. A prefektus közölte a vasúti felügyelőség kiküldött főtisztviselőjével, az oradeai Boros főfelügyelővel azt a kívánságát, hogy hosszabbítsák meg a satu-mare-baia-marei autómotor járatot Clujig, mert a közlekedést így gyorsabbá lehetne fejleszteni. Az indítvány megvalósítása jótékony hatást gyakorolna a Szamosvölgyre, valamint Cluj és Satumare kereskedelmi forgalmára. A prefektus reméli, hogy a CFR igazgatósága nem zárkozik majd el a kérés teljesítése elől és a májusi menetrendet már ennek figyelembevételével állítja össze. Indítványozta a prefektus, változtassa meg a CFR az egyező nevű vasútállomások neveit, mert ez sok félreértésre ad okot.

tást gyakorolna a Szamosvölgyre, valamint Cluj és Satumare kereskedelmi forgalmára. A prefektus reméli, hogy a CFR igazgatósága nem zárkozik majd el a kérés teljesítése elől és a májusi menetrendet már ennek figyelembevételével állítja össze. Indítványozta a prefektus, változtassa meg a CFR az egyező nevű vasútállomások neveit, mert ez sok félreértésre ad okot.

Fél Európán át hajszoltak egy sikkasztó párisi pénztárost

Páris, március 20.

Lissien Maurice magánhivatalnok tizen négy esztendőn keresztül állott egy nagy párisi vállalat szolgálatában, amelynek pénztárosa volt. A vállalat egyik legmegbízhatóbb emberének tartották és az évenként többször megejtett rovincsolás mindig rendben alálta a pénztárt. Január 3-án Lissien levelet írt a vállalat igazgatójának, aki két napi szabadságot kért azon a címen, hogy az anyja meghalt. A két nap leteltével azonban nem jelentkezett. Erre keresték a lakását és kiderült, hogy családjával együtt külföldre utazott. Kinyitották a pénztárt és megállapították, hogy abból hat-száz-ezer frank hiányzik. A vállalat detektí-

vet bízott meg a sikkasztó pénztáros felkutatásával. A detektívnek sikerült kifürkészni, hogy Lissien a családjával együtt Budapestre utazott. Mire azonban a detektív odaérkezett, a sikkasztó már Bucurestibe indult. Nem találta meg Bucurestiben sem, mert akkor már Jugoszlávia felé vette útját. A detektív a nyomon tovább haladva, megállapította, hogy Lissien a múlt héten Jimbolián lépte át a román határt. Zárában végre megcsípte éppen akkor, amikor már onnan is tovább akart lépni. A sikkasztott pénz legnagyobb részét megtalálták nála. Kiadatása iránt megindult az eljárás.

Részleges sikerrel járt a jiu-völgyi bányászok bérmozgalma

16 munkanapot biztosít havonta az igazgatóság. A vasut kötelezi magát nagyobb szénmennyiség átvételére

Bucuresti, március 21.

Az egész ország közvéleménye által nagy figyelemmel kísért jiu-völgyi bérmozgalom ügye a pénteki napon döntő fordulathoz érkezett és most már számítani lehet arra, hogy a két ellentétes álláspontot sikerüljön fog összeegyeztetni, miután a munkásmozgalom részleges sikerrel járt.

Pénteken ugyanis a közlekedésügyi minisztériumban Franasovici miniszter elnöklete alatt ülést tartottak, amelyen Meruța CFR vezérigazgató, Stavri Cunesco munkügyi alminiszter s Bujoi, a Pétrosani művek igazgatója is részt vettek. A bányászok képviselője közölte, hogy hajlandó a

munkások ama követelésével szemben, hogy havonta 20 napig dolgozhassanak, tizenhat munkanapot nyújtani, feltéve, hogy a vasut is kötelezi magát arra, hogy nagyobb mennyiségű szenet vesz át a bányáktól. Meruța vezérigazgató közölte, hogy a vasut a béke érdekében megteszi ezt. — Minthogy ilyenformán a bányáigazgatóság és a vasut között a megegyezés létrejött, ezt azonnal közölték a Bucurestiben tartózkodó 10 tagú munkásküldöttséggel.

A munkásküldöttség a maga részéről el is fogadta ezt azzal a feltétellel, hogy az állam munkássággal közölni fogják a megegyezést és az ő beleegyezésük után adják meg a végleges választ.

A kultúremler és az ösztönélet

Minél magasabb fokán áll valaki a szímai értelmében vett kulturának, szenvedéseim keresztül annál inkább érzi a természetnek a lét nagy erőinek óriási súlyát.

A civilizáció mai fokán álló kultúremler túlságosan kifinomodott lelkiélettel és legtöbbször nem találja meg egyensúlyát és így kóros jelenségek lépnek fel nála (paráthia), amelyek olyanok mintha tényleges betegségi állapotot tükröznének vissza, habár kifejezett szervi megbetegedést nem lehet megállapítani.

Az életösztönök zavara, a lelkiegyensúly bizonyos megingása olyan tünetekben nyilvánul meg, amelyek a gyomor-bél, epe, vese, máj és szív zavarait okozzák, sőt az egész szervezet működését megzavarják.

A világhírű „Gastro D” gyógyszer-közetlenül a központi és a vegetatív idegrendszerre hat, tehát a fent leírt zavarokat tökéletesen meggyógyítja, az egész szervezetet felfrissíti. Az eddig beteg, tehetetlen egyént, egészséges, életerős emberré teszi, aki ismét hasznos, dolgozó tagja lehet a társadalomnak.

RÁDIÓMŰSOR

VASARNAP

Bucuresti: 10.30: Egyházi beszéd. 10.45: Egyházi előadás. 12: Karének. 12.30: Hírek. 13.40: Sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 17: Matache-zene. 18.15: Jazz. 19.15: Táncczene. 21.10: Romania énekesnő rádiózenekarral. 21.45: Rádiózenekar.

Budapest: 10.30: Hírek. 11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Rádió szalonzenekar. 14.40: Előadás, hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.50: Cigányzene. 17.15: Közművelődési előadás. 17.45: Liszt Ferenc kézzongorás-átíratának ismertetése. 18: Előadás. 19: Magyar est. 20.15: Közvetítés a megyei futóbajnokságról. 20.35: Elbeszélés. 21.05 Sport. 21.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.30: Odry Árpád előadástje. 23: Hírek. 23.25: Jazz. 24.15: Cigányzene. 1.05: Hírek.

HETFO

Bucuresti: 12: Lemezek. 12.45: Tözsde. Sport. 12.55: Lemezek. 13.15: Hírek. 13.35: Lemezek. 17: Rádiózenekar. 19.20: Ének. 20.15: Vonósnygyes. 21: Dales. 21.45: Balalajka zene. 22.20: Vendéglői zene.

Budapest: 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. Adójárásjelentés. 13.05: Szimfonikus zene. 13.30: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.40: Hírek. 17.15: Pontos időjelzés. 18: Ének. 18.30: Előadás. 19: Jazz. 20: Előadás. 20.30 A Filharmóniai Társaság hangversenye. 21.45: Hírek. 22.50: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Lemezek. 1.05: Hírek.

— Uj rendszerű szövet eladás. Különben a hitelrendszer mellett most a legnépszerűbb szövetvásárlás, hogy Deutsch Postóáruházban Oradea, a szöveteket leelőlegezik, ahol becsomagolva félreteszik. A fennmaradt összeget a vevők egy, vagy több részletben kifizetik, s így mindenkinek módjában van Deutsch Postóáruház olcsó szövet vásárlásának alkalmával valóban készpénz áron vásárolni, mert nem fizet meg a szokásos részletárát. E cég csak készpénz áron árusít, s azért nem tagja semmiféle részlet, vagy hitelvállalatnak, s így árait költségség és veszteség beakalkulálása nélkül szabja meg.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

7 oldal. "ERDEL" MAGYARSAG 1936 március 23.

Eradás
Rádió
Csere

APOLLO
PALOTA
Bernáth
Str. Bratianu
1.

Gvári lerakat
Csillár
Szerzés

Borotvával felvágta a hasát egy volt oradeai postás

Oradea, március 21.

Hajmeresztő öngyilkossági kísérlet játszódott le ma reggel Oradeán. Bondár Mihály 42 éves volt postás, aki jelenleg a Lőblé szeszgyár alkalmazottja volt.

Éles borotvával felvágta hasát és belei is kifordultak.

A megdöbbentő öngyilkosságot az egyik szomszéd fedezte fel, aki nyolc óra tájban nyitott be Bondár lakásába, ahol szörnyű látvány tárult eléje. A szoba közepén félig meztelenül ott feküdt a szerencsétlen ember, nasán irtózatoss seb tátongott, belei kifordulva és hatalmas vértócsa terült el

körülötte.

A megrémült szomszéd azonnal értesítette a mentőket, akik pár percen belül a helyszínen termettek és az eszméletlen embert a kórházba szállították. Itt rögtön ápolás alá vették Bondárt, akinek állapota azonban annyira súlyos, hogy nem bíznak életbenmaradásában.

Bondár levelet nem hagyott hátra és minthogy még mindig eszméletlen, nem is tudták kihallgatni. Egyesek szerint tettét azért követte el, mert a rábízott pénzzel nem tudott elszámolni. A vizsgálat a megdöbbentő öngyilkosság ügyében megindult.

A német delegáció elindul Londonba

A baloldalon áll Ribbentropp, a repülőgéphez való beszállás pillanatában.

APRÓHIRDETÉSEK

Aliadó olvasóink használják fel a hirdetés, tomoo a sze.venyeket!

POSTA

„Szerda délután” jeligére levei van a kiadóban.

Idősebb csinos leány férjhez menne 37-45 éves jobb iparshoz vagy állami alkalmazott, kinek hozomány helyett jó háziasszony, esetleg kisleánykájának jó anyja kell. „Boldog otthon” jeligére a kiadóba. 4762

Önálló vidéki fiatalember jömeneteli saját üzlettel házasság céljából megismerkedne ingatlan vagy készpénz hozománnyal rendelkező szép, kedves és jó megjelenésű leánnyal, vagy fiatal özvegyasszonnyal. Leveleket „Fehér Liliom” jeligére a Magyar-ság kiadóhivatalához kérem küldeni. 4753

ALLÁS

Megbízható fiatal bolti szolga, ki biklizni tud, felvétetik Cim a kiadóban.

Önálló francia és angol varróleányok felvétetnek. Fiedler salon Reg. Ferdinand no. 2. 4764

Tanuló leányok és kifizető lányok 14 éven felüliek férfi fehérmű üzembe felvétetnek. Cim: Str. Vlahuta no. 42. 4763

Működés szobalány felvétetik 1-re. Pavel-u. 25. 4774

Újságíró keresünk jó keresettel Salonta, Osorhei, Sacueni és Ghires (mind Bihar vármegye) községek részére. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Műbar, darálóba azonnal felvétetik Cim a kiadóban. 4750

Testőrnök alkalmas, józan, tiszta megbízható ember jelentkezzen Erdélyi „Concordia”-nál. 4731

Az Erdélyi Magyarország terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

VÉTEL-ELADÁS

Tavaszi kosztüm kompie selymek s remi szövetek nagyméretű maradványokban érkeztek. Trencakot anyagok nagy választékban Ep. Pavel 27. 4755

Etelolaj bőjti és más konzervek legolcsóbban vásárolhatók Balázsnal, str. Alexandri no. 34. 4654

Állami könyveket veszek 4.000 lej erejéig. Cim a kiadóban. 4735

Bielkút jokarban megvételre keresek. Cim a kiadóba kerek. 4685

Primus gyorsfűtő megvételre keresek. Széglal, str. Cosbuc 15. 4771

Világos hálószoza butor olcsón eladó. Háztulajdonos Str. Hilaria 2-a. 4773

Eladó a str. Franceza elején 1000 négy szögletes sarok telek akár egyben akár 3 felé osztva vízvezeték, csatorna és villany világítás mentén; továbbá a volt városi szőlőtelep mellett 5 percre a nagyalomástól több telek eladó. Értekezni d.e. 10-ig, d. u. 2-4 között. Strada Franceza 12. 4772

Szép sarok telek olcsón eladó. Str. Storeșcu 70 Márnénál. 4771

Eladó nyersolaj motor 10 lóerős kocsi-ra felszerelve. Calea Apusului 3, Oradea. 4767

Magánház nagy telekkel Ocna Muresului belvárosában eladó. Értekezni lehet dr. Hunwald Ernő ügyvédnél Ocna Muresului. 4776

Eladó Fordson traktor. Kiss Kálmán, Pausa u. p. Lesul jud. Bihar. 4769

PASZTOR-NYOMDA ORADEA
Telefon: 380.

„ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 március 23.

8 oldal.

Eladó 8-as, 6-os magánjáró cséplőgar-nitúrák, magányos cséplők, 6-os Máv fel-szerelhető herefejtő, egy 28-as Internati-onal traktor. Kiss, Oradea, str. Wilson 95. 4766

Rendes árban veszek és eladok használt férfi ruhákat. Házhöz megyek. Terkel-tob str. Jorga 19. 4768

Elutazásom miatt sürgősen eladó hálószoza butor, konyha-kredenc, plüss hen-eser, asztal sparhelt. Strada Carpatilor 16. 4770

Egy magánház olcsón eladó. Col. Jo-sia, str. 35 no. 3. 4765

LAKÁS

Egyszobás előszobás modern lakást keresek májusra a központban. Cim a kiadóba kerek. 4728

Egy szobás esetleg 2 szobás lakást keresek május 1-ére. Cim a kiadóba kérem beadni. 4730

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu a sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás, konyhas, csinos lakás, toalette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Rep Ferdinand 13. 4300

Ciucmegye véres szenzációja

Tizenhárom fejszeccsapással megölték a falu leggazdagabb asszonyát

Mercurea Ciuc, március 21.

A ciucmegyei Cetatua községben tegnap este megdöbbentő gyilkosság történt, amelynek áldozata egy vagyónos özvegyasszony. A gyilkosság körülményei páratlan vékmerőségről tanuskodnak.

Szöke Sándorné 56 éves asszony tegnap este 8 óra tájban Balázs József nevű szomszédjához ment át beszélgetni. A látogatás az éjjeli órákig húzódott, amikor Szökené elbucszott Balázstól és kilépett az ajtón. Alig pár perc múlva vérfagyasztóan hangos sikoltozás verte fel az éjszakai csendet.

Balázs családjával együtt ijedten rohant ki az udvarra, ahol borzalmas látvány fogadta. Szökené alig pár perccel azelőtt lépett ki a házból, a földön feküdt vérebe fagyva, élettelenül. Fején fejszeccsapástól eredő szörnyű sebek tátongtak. Or-

vost hívtak, aki azonban már nem segíthetett.

A csendőrség azonnal bevezette a szörnyű gyilkosság ügyében a vizsgálatot. Az eddigi jelek arra engednek következtetni, hogy a gyermektelen, tekintélyes vagyonnal rendelkező asszonynak számos haragosa volt, akik minden lépését ellenőrizték. Meglestek azt is, amint szomszédjához ment át beszélgetni s távozását találták alkalmas pillánatként isszonyatos bosszújuk végrehajtására. Megállapították azt is, hogy az asszony testén 13 fejszeccsapás van ami minthogy az egész rémdráma alig percek alatt játszódott le — kétségtelenné teszi, hogy a gyilkosok többen voltak.

Eddig két őrizetbevétel történt, de ezek állhatatosan tagadnak. A nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik tovább.

Mennyi tudás kell a ma emberének?

Van egy norvég népmese, amelyben a tudománysszomjas fiatalember világgá megy, mert már semmi újat nem tanulhat a falujában a tanítótól és a paptól. Elkerül a nagyvárosba, tudósokkal ismerkedik és mindegyiktől elleszi a maga tudományát. Évekig tanul s akkor ismét úgy érzi magát, mint régen a falujában. Eltanult mindent a nagyváros tudósaitól, de érzi, hogy még soká, nagyon soká kell tanulnia, hogy mindenről meg legyenek az ismeretei, mindenről tudjon. Megy tovább, s amerre megy, minden új és ismeretlen a számára. Többet tud már, mint a nagyváros tudósai együttvéve, de még mindig nem éri be azzal, amit megtanult. Többet és egyre többet akar tudni. Már egészen megöregedett, haja ősz, háta hajlott, szeme rossz a sok tanulástól. Vándorlása közben éri a halál. Hegyecsútra kuszak s amikor egy sziklára leül, hogy megpihenjen kissé, elnéz a lenyugvó nap felé, mely vörző színeket vet a hóval borított hegytetőre. Nézi, elbűvölve sokáig nézi és eszébe jut, hogy hiszen ő sohasem gyönyörködhetett a napban, mert minden idejét tanulással töltötte el. De rögtön utána a nap csodála os színpompájának a titkát szerette volna tudni. Karjait kitérte az ég felé s úgy kérte az Istent, világosítsa meg elméjét, hogy felfoghassa ennek a gyönyörű színtobzódásnak értelmét, rejtett okát, lehetőségét. Könyörgése közben megingott és lezuhant a mélységbe.

Ez a ragyogó és mégis fanyar népmese mély bölcseséggel világít rá az emberi élet roppant rövidségére a Tudás végtelenségében s a kifürkészhetetlen titkok utvesztőiben.

Hányszor érezzük szükségét egy kalauznak, cicerónának, aki kézenfog és megmagyarázza a tárulkózó csodák, megújuló események jelentőségét. Aki kisegítene pillanatnyi tájékozatlanságunkból. A modern ember, aki szobájában ül s a rádióban négy

világtáj lihegését hallgatja, ilyenkor felesleges a lexikonnak valamely kötetét s ez aztán elvezeti abba az irányba, amely felé érdeklődése vonzza.

Mennyi munka, mennyi tudás, mennyi energia halmozódott fel ezekben a kötetekben. Mert lehetetlen, hogy érdeklődő, tanulni vágyó kultúremler nélkülözni tudja a lexikont.

A Dante-Pantheon kiadásában most megjelenő 8 kötetes Új Lexikon a legjobb valamennyi eddig megjelent magyar lexikonok között. Ahogy ezeket a hatalmas köteteket forgatjuk, lapozzuk a finom, pehelykönnyű papírt, ahogy az erős és elegáns kötetet nézzük, meg kell állapítanunk, hogy egyben a legszebb lexikon is.

A Dante-Pantheon kiadásában megjelent Új lexikon lakonikus pontossággal mindennek a lényegét veszi ki s a tudománynak, művészetnek nemcsak a körvonalait mutatja, hanem valósággal annak quintessenciáját adja. Összehasonlíthatatlan előnye minden más lexikkal szemben, hogy nem szedi szét az anyagot címszavakra, hanem ellenkezőleg, összevonja. Teljes képet igyekszik nyújtani az egyes tudományágakról s ezért a szétszórt címszavak fömlelegét komoly és mélyenszántó tanulmányok váltják fel. A laikus olvasónak nem kell összekeresgélni a címszavakat s abból valamennyit alkotnia valamely tudományos témáról, mert ezt az Új Lexikon 8 kötetében készen, kerekén megkapja.

Az Új Lexikon szerkesztői szerencsés kézzel oldották meg új feladatukat s minden felesleges, időrágta anyagot, ami különben sem érdekelhetett már senkit, elhagyták. Viszont az aktuális anyag feldolgozásánál egységes, összefoglaló munkára törekedtek.

Az újító elv magasabb szempontokból indult s szándéka, hogy a mai ember kezébe olyan útmutató, tájékoztató munkát adjon, mely minden kérdésben teljesen megválaszolt. Biztos, hogy ennek a lexikonnak nagy sikere lesz.